

Sygn. III C 84/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Rafałko

Protokolant: protokolant sądowy Anna Muchlia

po rozpoznaniu w dniu 08 maja 2017 r. w Warszawie, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko S. Z.

o zapłatę

1. Zasądza od S. Z. na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 613 246,43 zł (sześćset trzynaście tysięcy dwieście czterdzieści sześć złotych czterdzieści trzy grosze), w tym kwotę

a) 473 311,45 zł (czteryście siedemdziesiąt trzy tysiące trzysta jedna złota czterdzieści pięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od dnia 05 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty;

b) 24 514,98 zł (dwadzieścia cztery tysiące pięćset czternaście złotych dziewięćdziesiąt osiem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 10 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty;

c) 115 420 zł (sto piętnaście tysięcy czterysta dwadzieścia złotych).

2. Zasądza od S. Z. na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 7 666 zł (siedem tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

3. Przyznaje ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Warszawie r.pr. A. W. (Kancelaria (...) Radcy Prawnego A. W., ul. (...) lok. 29, (...)-(...) W.), kwotę 984 (dziewięćset osiemdziesiąt cztery) złotych plus podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu oraz kwotę 29,40 zł (dwadzieścia dziewięć złotych czterdzieści groszy) tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

Sygn. akt III C 84/16

UZASADNIENIE

(...) Bank S.A. z siedzibą w W., pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 13 sierpnia 2015 r., wniósł o zasądzenie od pozwanej S. Z. kwoty 613 246,43 zł, w tym kwotę:

d) 473 311,45 zł (czteryście siedemdziesiąt trzy tysiące trzysta jedna złota czterdzieści pięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od dnia 05 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty;

e) 24 514,98 zł (dwadzieścia cztery tysiące pięćset czternaście złotych dziewięćdziesiąt osiem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 10 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty;

f) 115 420 zł (sto piętnaście tysięcy czterysta dwadzieścia złotych) na którą składają się odsetki karne w kwocie 115 300 zł oraz 120 zł z tytułu opłat i prowizji.

W uzasadnieniu pozwu Powód wskazał, że przedmiotowe roszczenie wynika z umowy pożyczki hipotecznej nr (...) (...) z dnia 20 sierpnia 2009 r., zmienionej aneksami z dnia 8 października 2009 r., 23 marca 2012 r. i 18 stycznia 2013 r. Przedmiotowa pożyczka nie została spłacona, a termin jej wymagalności upłynął w dniu 7 lutego 2013 r. (pozew k. 3 – 6, k. 16-17).

Nakazem zapłaty z dnia 2 września 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny uwzględnił roszczenie Powoda w całości (nakaz k. 6v).

Od powyższego nakazu zapłaty Pozwana złożyła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska podniosła, że umowa pożyczki hipotecznej została zawarta przez jej mamę, która znajdowała się w stanie wyłączającym świadome działanie – była w silnej depresji ze względu na chorobę nowotworową i nie była świadoma konsekwencji zawarcia podpisanej przez siebie umowy. Wskazała również, że przedmiotowa umowa podlegała ubezpieczeniu, a zatem obowiązek spłaty winien spoczywać na ubezpieczycielu. Podniosła też zarzut przedawnienia roszczenia (sprzeciw k. 7, 76 - 77).

Pismem z dnia 11 lipca 2016 r. Pozwana wniosła o zwrócenie się o dokumentację medyczną G. Z. do NFZ, celem ustalenia istnienia choroby nowotworowej oraz silnej depresji oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy sądowych o specjalizacji z onkologii i psychiatrii. Pełnomocnik pozwanej ustanowiony z urzędu podniósł, że wyciąg z ksiąg banku nie ma mocy dokumentu urzędowego, co wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie P 7/09 (pismo k. 88 – 92).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 sierpnia 2009 r. G. Z. (matka Powódki) zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki hipotecznej nr (...) (...), na kwotę 329 886,80 zł. Termin spłaty określono na 360 rat. Termin ostatecznej spłaty pożyczki upływał w dniu 7 października 2039 r. (umowa k. 32-36). Zgodnie z § 9 umowy Bank mógł wypowiedzieć umowę w przypadku, gdy pożyczkobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat pożyczki i pomimo pisemnego wezwania do zapłaty skierowanego do pożyczkobiorcy listem poleconym, nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania (k. 34).

W dniu 8 października 2009 r. G. Z. zawarła aneks nr (...) do przedmiotowej umowy, w którym określono okres karencji na 24 miesiące (aneks k. 37). W dniu 25 września 2010 r. G. Z. zmarła. Postanowieniem z dnia 27 października 2010 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy M. w W. XVI Wydział Cywilny stwierdził, że spadek po niej nabyła w całości, na podstawie ustawy, córka S. Z. (postanowienie k. 53).

W dniu 23 marca 2012 r. S. Z. zawarła z Powodem aneks nr (...) do umowy. Zgodnie z jego postanowieniami Bank udzielił spadkobierczyni karencji w spłacie kapitału oraz odsetek kredytowych na okres 2 miesięcy, począwszy od 7 marca 2012 r. (aneks k. 40-42). W dniu 18 stycznia 2013 r. strony zawarły aneks nr (...), którym zmieniono na czas określony zasady spłaty pożyczki, poprzez zmianę okresu karencji w spłacie raty odsetkowej (aneks k. 43 – 44).

Pismem z dnia 10 września 2013 r. skierowanymi do S. Z., (...) Bank SA powiadomił Pozwaną o powstałej zaległości w spłacie zadłużenia z tytułu kredytu hipotecznego oraz wypowiedział umowę pożyczki (...), z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia (pismo k. 48, wypowiedzenie k. 46). W dniu 4 sierpnia 2015 r. (...) Bank S.A.

wystawił wyciąg z ksiąg w oparciu o art. 96 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe, na mocy którego stwierdził zobowiązanie S. Z. do spłaty należności głównej w kwocie 473 311,45 zł, odsetki za opóźnienie naliczane od niespłaconego kapitału w wysokości 8,66 % w kwocie 24 514,98 zł, odsetki za opóźnienie naliczane od niespłaconego kapitału w wysokości 10 % w kwocie 115 300 zł oraz opłaty i prowizje w kwocie 120 zł (wyciąg k. 18). Pozwana nie uregulowała zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o znajdujące się w aktach sprawy dokumenty, których prawdziwości Pozwana nie zakwestionowała. Sąd oddalił wniosek Pozwanej o zwrócenie się do Narodowego Funduszu Zdrowia o dokumentację medyczną G. Z., albowiem stosownie do § 3 ust. 1 Statutu Narodowego Funduszu Zdrowia, gromadzenie dokumentacji medycznej osób ubezpieczonych nie mieści się w jego kompetencjach. W toku postępowania Pozwana nie wskazała zaś placówek medycznych, w których takowa dokumentacja medyczna mogłaby się znajdować. Konsekwencją braku dokumentacji medycznej oraz niestawiennictwa Pozwanej celem przesłuchania w charakterze strony, niemożliwym było również dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu onkologii i psychiatrii. Z tych też względów również i powyższy wniosek podlegał oddaleniu.

Bezprzedmiotowy dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostał wniosek Pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości oraz bankowości, albowiem kwestie oceny zdolności kredytowej pożyczkobiorcy nie pozostawały w związku z niniejszym sporem, wobec braku stosownych zarzutów w tym zakresie, mających doniosłość prawną.

Za bezprzedmiotowy dla sprawy, z uwagi na zakres tezy dowodowej i brak odpowiadających jej zarzutów, Sąd uznał wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań babki Pozwanej.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Bezspornym w sprawie jest fakt, że G. Z. zawarła z Powodem umowę pożyczki hipotecznej oraz, że pozwana S. Z. jest jej spadkobierczynią. W związku z tym, na mocy art. 922 § 1 k.c. wszelkie prawa i obowiązki zmarłej, w tym z zawartej umowy pożyczki, przeszły na Pozwaną.

W toku postępowania pozwana wskazywała, że w chwili zawierania umowy pożyczki hipotecznej G. Z. była w stanie wyłączającym świadome podejmowanie decyzji. Argument ten uzasadniała chorobą nowotworową matki i związaną z tym depresją. Powyższe twierdzenie nie zostało jednak poparte żadnymi dowodami, choćby zeznaniami samej Pozwanej, która jako osoba najbliższa dla zmarłej miała z pewnością wiedzę na temat choroby i leczenia matki. Co prawda w toku postępowania Pozwana zgłosiła wnioski dowodowe na powyższą okoliczność, jednakże nie mogły one zasługiwać na uwzględnienie, z przyczyn wskazanych przez Sąd powyżej.

Za nieuzasadniony należało uznać podniesiony przez Pozwaną zarzut, iż strony nie dopełniły warunków z aneksu nr (...), przez co nie wywoływał on skutków i co miałyby prowadzić do przedawnienia roszczenia powstałego przed 4 sierpnia 2013 r. Wskazać należy, że rzeczony aneks dotyczył zmiany na czas określony zasad spłaty pożyczki, poprzez udzielenie pożyczkobiorcy w okresie od lutego 2013 r. do kwietnia 2013 r. karencji w spłacie raty odsetkowej. Przy czym zgodnie z § 1 aneksu nr (...), w okresie karencji pożyczkobiorca był zobowiązany do terminowej zapłaty raty kapitałowej w wysokości 2 000 zł. W ocenie Sądu udzielane najpierw pożyczkobiorcy, a następnie Pozwanej okresy karencji nie powodowały, że jej zobowiązanie do spłaty udzielonej pożyczki wygasły. Nie może ująć uwadze Sądu, że Pozwana nie wykazała, aby wywiązała się z postanowień samej umowy pożyczki, ale również zawartych z Powodem aneksów, do czego była zobligowana w świetle art. 6 k.c.

Brak jest również podstaw do przyjęcia, że roszczenie Powoda uległo przedawnieniu. Umowa pożyczki została wypowiedziana w dniu 10 września 2013 r., pozew zaś został złożony w dniu 10 sierpnia 2015 r., a zatem przed upływem okresu przedawnienia roszczenia, zgodnie z art. 118 k.c.

Jako niezrozumiały Sąd potraktował argument Pozwanej, że umowa podlegała ubezpieczeniu, a co za tym idzie obowiązek spłaty spoczywa na ubezpieczycielu. Pozwana nie wykazała o jaką umowę ubezpieczenia chodzi. Takowa nie wynika z umowy pożyczki.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na fakt, że Pozwana została wezwana przez Sąd do osobistego stawiennictwa, celem przesłuchania, pod rygorem pominięcia dowodu z jej zeznań. Nie stawiała się bez usprawiedliwienia przyczyny nieobecności, z uwagi na co Sąd pominął dowód z jej zeznań. Nadto jej pełnomocnik na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2017 r. podniósł, że pomimo kilkukrotnych prób skontaktowania się z Pozwaną i ustalenia linii obrony, nie był w stanie tego zrobić, z uwagi na brak woli współpracy ze strony Pozwanej. Próbując wyjaśnić kwestię rzekomego ubezpieczenia umowy spotkał się nie tylko z brakiem współpracy ze strony Pozwanej, ale też z niegrzecznym zachowaniem z jej strony. Nadto przed rozprawą w dniu 3 kwietnia 2017 r. pełnomocnik został poinformowany telefonicznie, osobiście przez Pozwaną, że ta jest w drodze do Sądu. Z uwagi na to została zarządzona przerwa w rozprawie, w oczekiwaniu na Pozwaną. Pomimo tego Pozwana nie stawiała się w Sądzie. Jak wskazano powyżej, nie usprawiedliwiła też swojej nieobecności. Z uwagi na brak zainteresowania pomocą pełnomocnika z urzędu, brak elementarnej współpracy oraz mając na uwadze wnioski pełnomocnika, Sąd cofnął Pozwanej ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w pkt. 1 wyroku.

O kosztach procesu w pkt. 2 wyroku orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c.

Treść pkt. 3 wyroku uzasadnia art. 113 ust. 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.